

IeM sabiedrības konsultatīvās drošības padomes sēdes

PROTOKOLS Nr.10

2010.gada 16.septembrī, plkst.10.00
(Čiekurkalna 1.līnija 1, 2.korpuss)

Sēdes dalībnieki:

Padomes priekšsēdētāja, iekšlietu ministre **Linda Mūrniece**

Padomes priekšsēdētājas vietnieks, Latvijas Drošības biznesa asociācijas prezidents **Jānis Zeps**

Iekšlietu ministrijas valsts sekretāres vietniece **Ingūna Aire**

Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta direktors **Dimitrijs Trofimovs**

Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas ieviešanas nodaļas vecākā referente **Inga Akmentiņa**

Latvijas Kriminālmeklēšanas profesionāļu kluba prezidents **Sergejs Čerņenoks**

Latvijas Komerčbanku asociācijas Drošības komitejas priekšsēdētājs **Vitālijs Aņiko**

Latvijas Detektīvu un drošības dienestu federācijas izpilddirektors **Gundars Loba**

Latvijas Ugunsdzēsības asociācijas valdes priekšsēdētājs **Ilgvars Cēris**

Latvijas Apdrošinātāju asociācijas Drošības komisijas priekšsēdētāja **Andra Bērziņa**

Biedrības „Latvijas interneta asociācija” valdes loceklis **Mikus Ozols**

Biedrības „Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS” juriste **Iļona Kronberga**

Biedrības Latvijas Automoto biedrības prezidents **Juris Zvirbulis**

Biedrības „Latvijas Sarkanais krusts” Starptautisko humanitāro tiesību programmas vadītāja **Eva Ikauniece**

Resursu centra sievietēm „Marta” eksperte **Iluta Lāce**

Latvijas Vecāku apvienības „Visi” projektu koordinators **Nauris Vasjurins**

Valsts policijas GKrPP Ekonomikas policijas pārvaldes vecākais inspektors **Pēteris Reinfelds**

Darba kārtība:

1. Par parakstītajiem Sadarbības līgumiem starp detektīviem un procesa virzītājiem;
Ziņotājs - J.Zeps;
2. Par iespējamo risinājumu elektronisko sakaru tīklu infrastruktūras zādzību novēršanā;
Ziņotājs – M.Ozols, J.Zeps;
3. Par nelikumīgiem televīzijas pakalpojumu pieslēgumiem;
Ziņotājs – M.Ozols;
- 4.Par instrukcijas projektu, kas nosaka kārtību kādā tiesībsargājošās iestādes pieprasa informāciju no interneta pakalpojumu sniedzējiem;
Ziņotājs – M.Ozols;
- 5.Pieteikušos NVO dalībai SKDP izvērtēšana un lēmuma pieņemšana (30 min.);
Ziņotāja – I.Akmentiņa.
6. Dažādi.

Sanāksmes norise:

Padomes priekšsēdētāja L.Mūrniece maina darba kārtība, tiek izskatīts **5.punkts.**

darba kārtības 5.punkts.

I.Akmentiņa – vēlreiz klātesošos informē par kandidātēm NVO, kas pieteikušās dalībai SKDP, proti, Biedrība “Resursu centrs sievietēm “Marta””; Sieviešu tiesību institūts; Biedrība „Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS”; Latvijas Vecāku apvienība “VISI”;. Latvijas Robežsargu asociācija; Biedrība Latvijas Automoto biedrība, Latvijas Sarkanais krusts. Vienlaicīgi I.Akmentiņa informē, ka Neatkarīgā policistu arodbiedrība tās tagadējā valdes priekšsēdētāja M.Bērziņa vārdā ir atsaukusi savu kandidatūru pretendēšanai uz SKDP locekles vietu. Tālāk visu uzskaitīto NVO pārstāvji īsumā sniedz prezentāciju par sevis pārstāvētajām NVO, kā arī ieskicē šo NVO potenciālo pienesumu SKDP.

Pēc prezentāciju sniegšanas NVO – SKDP locekles-kandidātes tiek vēlreiz aptaujātas par to, vai tās visas vēlas kandidēt uz SKDP locekļu vietām vai arī darboties kādā no SKDP darba grupām. 2 NVO vēlas darboties darba grupā, 5 kā SKDP locekles.

A.Bērziņa – pauž viedokli, ka prezentāciju sniegušās NVO ir līdzīgas pēc savām interesēm, iesaka tām darboties kādā no darba grupām, pierādīt sevi, tad attiecīgi arī kandidēt uz SKDP locekļu vietām.

L.Mūrniece – pauž viedokli, ka atbalsta to, ka visas NVO darbojas SKDP neatkarīgi no tā, vai darbojas arī kādā no darba grupām vai ne; katrs klātesošais pārstāv plašu personu un NVO loku, pienesums ir tik pat nozīmīgs kā nedarbojoties darba grupā, bet atnākot uz SKDP un kontaktējoties SKDP sēdes laikā ar citiem SKDP locekļiem. Izsaka priekšlikumu izdarīt izmaiņas SKDP nolikumā, paredzot iespēju visām memorandam pievienojušajām NVO darboties SKDP kā locekļiem.

[L.Mūrnieces priekšlikums atbalstīts].

darba kārtības 1.punkts.

J.Zeps – ziņo par parakstītajiem (no detektīvu puses) sadarbības līgumiem starp detektīviem un procesa virzītājiem. Uz doto brīdi licences detektīvdarbības veikšanai ir saņēmušas 30 kompānijas, 9 no tām ir parakstījušas šo sadarbības līgumu (20 detektīvi), parējās -21 kompānija (24 detektīvi) – šo līgumu parakstīt nevēlējās. Bez tam, sertifikātu detektīvdarbības veikšanai ir saņēmusi 101 fiziska persona, bet šo sadarbības līgumu ir parakstījušas 10 personas. Parakstīt šos sadarbības līgumus būs iespējams arī turpmāk, atkarībā no detektīvdarbību veicošo subjektu izteiktās vēlmes.

D.Trofimovs – atgādina, ka šāds sadarbības līgums tika izstrādāts ņemot vērā detektīvu sākotnēji izrādīto iniciatīvu par vēlmi sadarboties ar IeM tiesību aizsardzības iestādēm. Bez tam, D.Trofimovs norāda, ka tikai 1/10 daļa no visiem detektīviem ir parakstījuši šo sadarbības līgumu, kas ir atzīstama par mazu. Aicina turpināt šī sadarbības līgumu popularizēšanu detektīvu vidū, lai būtu lielāks parakstīto līgumu skaits.

A.Bērziņa – oponentē un norāda, ka, pirmkārt, ne visa detektīvu profesionālā darbība tiek veikta saistībā ar noziegumu atklāšanu un izmeklēšanu, piemēram, laulāto izsekošana; otrkārt, Valsts policija pietiekami nekontrolē detektīvus, jo ir arī personas, kas ieguvušas nepieciešamo sertifikātu, taču detektīvdarbību neveic.

(Parakstītie sadarbības līgumi tiek nodoti IeM valsts sekretāres vietniecei I.Airei, lai nodrošinātu to parakstīšanu no Valsts policijas puses).

darba kārtības 2.punkts.

M.Ozols – sniedz klātesošajiem situācijas pārskatu par paveikto elektronisko sakaru tīklu infrastruktūras zādzību novēršanā. M.Ozols ziņo, ka ir sagatavota un nosūtīta Valsts policijai un Ekonomikas ministrijai statistika par elektronisko sakaru tīklu infrastruktūras zādzību par pēdējo laika posmu izdarīšanu. Ir notikušas tikšanās ar Valsts policijas pārstāvjiem un darba grupā „Apsardze, detektīvdarbība, apdrošināšana un informatīvais darbs”, pēc šīm sanāksmēm ir mainījies nostāja un vairs netiek uzturēts viedoklis par elektronisko sakaru kabeļu pielīdzināšanu terorismam. Problēma ir apzināta, darbs virzās uz priekšu, ja būs nepieciešams IeM atbalsts normatīvo aktu grozīšanā, tad attiecīgi par to tiks ziņots.

J.Zeps –informē, ka ir noslēgts pirmais līgums starp AS ”Arcis” un SIA „Lattelecom” un sadarbība jau uzsākta.
(Informācija pieņemta zināšanai).

darba kārtības 3.punkts.

M.Ozols – īsumā informē klātesošos par pēdējā laikā radušos problēmu, t.i. par nelegālajiem televīzijas pakalpojumu pieslēgumiem, kas aizņem lielu daļu Latvijas tirgus. Uz doto brīdi Latvijā ir aptuveni 60 000-100 000 šādu nelegālo televīzijas pieslēgumu. Ar šādām darbībām tiek pārkāptas autortiesības. M.Ozols uzdot jautājumu- ar kuru Valsts policijas pārstāvi šajā situācijā sadarboties, kas šo problēmu risinās, vienlaicīgi norāda, ka tas nav tikai Latvijas mēroga jautājums.

P.Reinfelds - kopš 2003.gada ir aktualizējies jautājums par nepieciešamību paredzēt administratīvo atbildību par elektronisko datu nesaglabāšanu. Jebkuriem pakalpojumu sniedzējiem, kas izmanto elektronisko sakaru tīklus, ir jābūt drošiem par savu darbību un jābūt iespējai kontrolēt pašiem sevi, sākot ar informāciju par saviem klientiem. Vēl P.Reinfelds min to, ka interneta pakalpojuma sniedzēji bieži dzenoties pakaļ vieglai peļņai, piedāvā pieslēgumu, kuram gala lietotājs nav reģistrēts. Min, ka visas veiktās izmaiņas likumdošanā minētajā jomā ir vērstas uz to, lai situācija saglabātos, lai šos pieslēgumus nebūtu iespējams kontrolēt. P.Reinfelds min vairākus piemērus no policijas prakses par veiktajām izmeklēšanas darbībām un tur izkristalizējušos problemātiku. Kā viena tiek minēta ārvalstu pakalpojumu sniedzēju atteikšanās pakļauties Latvijas likumdošanai, aizbildinoties ar to, ka ir ārvalstu kompānijas un uz viņām vietējā likumdošana neattiecas.

M.Ozols –Latvijas Interneta asociācijā ir izveidota juridisko jautājumu darba grupa, kurā tiek strādāts pie šāda veida jautājumiem, ka piemēru min to, ka komersantam ir jāpakļaujas ne tikai Krimināllikuma prasībām, bet arī Elektronisko sakaru likuma un Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām. Policijai pieprasot nepareizā veidā nepieciešamo informāciju, datu īpašnieks var iesūdzēt tiesā sakaru pakalpojuma sniedzēju. Ir radušies daudz jautājumu, kuru skatāmi kompleksi, aicina uz sadarbību šo jautājumu risināšanā.

D.Trofimovs - elektronisko sakaru joma ir Satiksmes ministrijas kompetencē, atzīmē, ka SKDP var uzklaut radušos problēmu, bet nevar ietekmēt šo procesu. Kriminālpolicijas pārstāve I.Kopmane ir nozīmēta kā pārstāve šādai sadarbībai, ar viņas palīdzību ir risināmi policijas kompetencē esošie jautājumi.

P.Reinfelds – min pašvaldības policijas kompetencē esošo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹ pantu, kurā ir paredzēta atbildība par elektronisko sakaru iekārtu patvaļīga pieslēgšanu publiskajam elektronisko sakaru tīklam un patvaļīgu pieslēgšanos televīzijas un skaņas apraides signālu izplatīšanas kabeļtīklu sistēmai.

A.Bērziņa – aktualizē jautājumu par to, vai datu glabāšana 18 mēnešus ir pietiekams termiņš.

D.Trofimovs – vērš klātesošo uzmanību uz to, ka ES direktīva [protokolistes piez. - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/24/EK (2006.gada 15.marts) par tādu datu saglabāšanu, kurus iegūst vai apstrādā saistībā ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu vai publiski pieejamu komunikāciju tīkla nodrošināšanu, un par grozījumiem Direktīvā 2002/58/EK] paredz datu saglabāšanu no 6-24 mēnešiem, bet šis termiņš tuvākajā laikā tiks grozīts, jo tas prasa milzīgus finanšu izdevumus datu saglabāšanā. Praksē ir zināmi citu ES valstu tiesu spriedumi, kas paredz, ka par katru šāda veida informācijas saņemšanu ir jāmaksā komersantiem. Tiks lūgts Valsts policijai nozīmēt pārstāvi sadarbībai ar interneta pakalpojumu sniedzējiem, par ko tiks paziņots Latvijas Interneta asociācijai M.Ozola personā.

(Informācija pieņemta zināšanai).

darba kārtības 4.punkts.

M.Ozols –praksē nereti ir sastopamas problēmas saistītas ar informācijas pieprasīšanu no sakaru pakalpojumu sniedzējiem; tiesību aizsardzības iestādes pieprasa nepieciešamo informāciju, neievērojot Ministru kabineta noteikumos noteikto kārtību. Tādējādi ir izstrādāta instrukcija [protokolistes piez. – visiem sēdes dalībniekiem tika izsūtīta elektroniski], kurā ir precizēta attiecīgās informācijas pieprasīšana. M.Ozols pauž vēlmi pēc Latvijas Interneta asociācijas un IeM juristu kopīgi izstrādātiem

metodiskajiem norādījumiem, lai tiktu izstrādāta vienota informācijas pieprasīšanas sistēma.

D.Trofimovs - ir izstrādāti Ministru kabineta noteikumi Nr. 820 „Kārtība, kādā pirmstiesas izmeklēšanas iestādes, operatīvās darbības subjekti, valsts drošības iestādes, prokuratūra un tiesa pieprasa un elektronisko sakaru komersants nodod saglabājamus datus, kā arī kārtība, kādā apkopo statistisko informāciju par saglabājamo datu pieprasījumiem un to izsniegšanu”, tajos ir atrunāta visa datu pieprasīšanas kārtība, tiem pielikumos ir veidlapas, kurās ir atspoguļota visa pieprasījumos rakstāmā nepieciešamā informācija. Nav nepieciešams izstrādāt papildus normatīvos aktus vai metodiskos norādījumus, tiesību aizsardzības iestādēm atkārtoti tiks norādīts uz šādu noteikumu esamību un nepieciešamību tos precīzi piemērot praksē.
(Informācija pieņemta zināšanai).

darba kārtības 6.punkts.

G.Loba – inicē jautājumu par sabiedriski svarīgu objektu reģistru un šo objektu apsardzes kārtību. Bez tam, pieskaras jautājumiem par darbinieku, kuri strādā šajos paaugstinātas bīstamības objektos, apmācību. Ir nepieciešami attiecīgie grozījumi „Apsardzes darbības likumā”.

D.Trofimovs –aicina iniciēto problemātiku apspriest darba grupā „Apsardze, detektīvdarbība, apdrošināšana un informatīvais darbs” , pēc kā sniegt konkrētus priekšlikumus SKDP.
(Klātesošie atbalsta D.Trofimova priekšlikumu).

PADOME VIENOJĀS:

1. grozīt SKDP nolikumu atbilstoši sēdē nolemtajam (atbildīgā – I.Akmentiņa);
2. lūgt Valsts policijai nozīmēt kontaktpersonu sadarbībai ar interneta pakalpojumu sniedzējiem (atbildīgā - I.Akmentiņa);
3. darba grupas „Apsardze, detektīvdarbība, apdrošināšana un informatīvais darbs” pārstāvim (atbildīgais - G.Loba) sagatavot priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos attiecībā uz paaugstinātas bīstamības objektiem;
4. nākamo sēdi sasaukt pēc mēneša, datums tiks precizēts.

Padomes priekšsēdētāja,
ministre

L.Mūrniece

protokolēja

I.Akmentiņa